

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Dariny Ličkovej v právnej veci žalobcu: **M., s.r.o. T.B.**, IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. J., G. s.r.o., H.B. proti žalovanej: **JUDr. D.**, K.B., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu I., a.s. v konkurze so sídlom B.L., IČO: X., zastúpenej advokátom JUDr. F., H.B., **o zaplatenie 14576,60,-- Sk s prísl.**, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. októbra 2008, č.k. 34Cbi/13/08-Sn-63 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. novembra 2008, č.k.34Cbi/13/08-Sn-83, takto

r o z h o d o l:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. októbra 2008, č.k. 34Cbi 13/08-63 sa v napadnutej časti **m e n í** tak, že žaloba sa **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej na účet právneho zástupcu 1 486,16 eur náhradu trov konania.

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej z 5. novembra 2008, č.k. 34Cbi 13/08-83, sa **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozhodnutím uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 145 576,60,-- Sk s 8,5% úrokom z omeškania ročne od 24. júna 2008 až do zaplatenia. V časti uplatneného úroku vo výške úrokov pripísaných jednotlivým splátkam nájomného bankou konanie zastavil. Žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Ďalej uložil žalobcovi povinnosť doplatiť súdny poplatok v sume 162,-- Sk na účet krajského súdu.

Súd prvého stupňa rozhodol tak na základe nasledovného zisteného skutkového stavu a s odôvodnením. Žalobca sa návrhom na začatie konania domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 142 800,-- Sk spolu s úrokmi, a to vo výške úrokov pripísaných k jednotlivým splátkam nájomného bankou, v ktorej je vedený účet a na ktoré boli jednotlivé splátky nájomného poukázané alebo vložené. V priebehu konania žalobca 13. októbra 2008 zobrať návrh na začatie konania späť ohľadne uplatnených úrokov, a preto súd v tejto časti v zmysle § 96 ods. 1 O.s.p. konanie zastavil. Súčasne na jeho návrh súd uznesením z 13. októbra 2008 pripustil rozšírenie návrhu na sumu 145 576,60,-- Sk s poukazom na skutočnosť, že k ukončeniu nájomnej zmluvy medzi žalovanou ako prenajímateľkou a nájomcom došlo k 20. júnu 2008. Bolo preukázané, že žalovaná za prenájom vozidla prevzala nájomné za 24 mesiacov a 14 dní po 5 950,-- Sk za mesiac. Súčasne požiadal súd o rozšírenie návrhu o úroky z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo žalovanej sumy, a to od 24. júna 2008 až do zaplatenia, nakoľko žalobca vyzval žalovanú na vrátenie dlžnej sumy listom zo 16. júna 2008, ktorý prevzala 19. júna 2008. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že medzi účastníkmi konania nie je sporná skutočnosť, že žalovaná sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila tým, že prijala do konkurznej podstaty úpadcu plnenia z prenájmu motorového vozidla, t.j., že prijala plnenia získané bez právneho dôvodu, a to vzhľadom na skutočnosť, že v čase uzavretia nájomnej zmluvy s tretím subjektom predmet nájmu nebol vo vlastníctve úpadcu. Preto bol nesprávne zaradený do konkurznej podstaty úpadcu, čo potvrdil aj Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom, sp. zn. 35Cbi/143/2005 v spojení s potvrdzujúcim právoplatným rozhodnutím odvolacieho súdu, Najvyššieho súdu SR, č.k. 4 Obo/128/07 z 10. júna 2008, ktorý vylúčil vozidlo z konkurznej podstaty úpadcu. Žalovanej v čase podpisu nájomnej zmluvy, z ktorej prijala plnenie, bola známa skutočnosť, že vozidlo je síce zapísané v konkurznej podstate úpadcu, ale žalobca podal vylučovaciu žalobu. Muselo jej byť tiež známe, že do právoplatného rozhodnutia súdu o vylučovacej žalobe nemôže byť vozidlo považované za vec tvoriacu konkurznú podstatu. Preto nemala ani oprávnenie nakladať s uvedenou vecou v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ zákona o konkurze a vyrovnaní. Žalovanej rovnako muselo byť známe obohatenie, ktorého prijímanie

je zákonom zakázané, a preto jej konanie nemožno považovať za dobromyseľné. Vzhľadom na to, že zmluvu o nájme motorového vozidla uzatvorila žalovaná s tretou osobou, a to napriek tomu, že vozidlo nebolo vo vlastníctve úpadcu, prijala do konkurznej podstaty plnenie, ktoré získala bez právneho dôvodu. Žalovaná sa na úkor žalobcu ako vlastníka vozidla bezdôvodne obohatila, a preto súd považoval návrh žalobcu ohľadne uplatnenej istiny za dôvodný. Súd mal za preukázané, že výzva bola doručená žalovanej 19. júna 2008, a preto sa žalovaná dostala do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia. Súd priznal žalobcovi aj požadované úroky z omeškania.

Po rozšírení návrhu vznikol nedoplatok súdneho poplatku v sume 162,-- Sk. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 150 O.s.p. s tým, že hoci žalobca mal v spore úspech, ale žalovaná je v konkurze, čo súd považoval za dôvody hodné osobitého zreteľa.

Proti tomuto rozhodnutiu podala žalovaná odvolanie. Namietala, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nesprávne, lebo nie je v súlade s § 14 ods. 1 písm. a/ zákona o konkurze a vyrovnaní. Podľa tohto ustanovenia vyhlásením konkurzu oprávnenie nakladať s majetkom podstaty, ako aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty, prechádzajú na správcu. Keďže je nepochybné, že motorové vozidlo bolo zapísané do konkurznej podstaty úpadcu, ale s poznámkou, že je vedená vylučovacia žaloba, tak v rozpore s týmto ustanovením by bol len úkon majúci za následok zmenu vlastníctva. Ak ako správkyňa konkurznej podstaty vozidlo dala do nájmu, tak konala v záujme hospodárnosti, lebo nemusela vynaložiť náklady na ochranu vozidla proti tretím osobám, ako aj na to, že náklady na jeho poistenie prešli na nájomcu. V samotnej nájomnej zmluve bola podmienka, že tento nájomný vzťah trvá len dovtedy, pokiaľ nebude rozhodnuté o vylučovacej žalobe. Týmto priamo ohraničila trvanie tohto nájomného vzťahu na také obdobie, aby po právoplatnom skončení konania o vylučovacej žalobe bolo vozidlo voľné a k dispozícii v prospech žalobcu. Nepokladala za správny názor súdu prvého stupňa v tom, že do právoplatného rozhodnutia súdu o vylučovacej žalobe vozidlo nemôže byť považované za vec tvoriacu konkurznú podstatu. Mala za to, že toto vozidlo je vecou, ktorá tvorí konkurznú podstatu, ale s podmienkou, že ňou nemusí ostať, ak takáto žaloba bude úspešná. Ak tento účastník vo vylučovacej žalobe neuspeje, tak sa vec zapísaná do konkurznej podstaty stane súčasťou konkurznej podstaty a o jej vlastníctve už niet pochybností. Ustanovenie § 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka predpokladá inú situáciu. Vec by bola zadržaná v rozpore s oprávnením vlastníka alebo držiteľa alebo oprávneného užívateľa v konkrétnych prípadoch a počas doby, za ktorú by sa toto dialo, by mal právo požadovať tento vlastník, držiteľ alebo

užívateľ vydať od nich úžitky. Tu by sa skúmala dobromyseľnosť, ktorá by neexistovala vo vzťahu k protiprávne zadrživanej veci a bolo by namieste tieto úžitky vydať. V danom prípade však zadrživanie vozidla a nakladanie s ním formou nezahrňujúcou prípady scudzenia (zmeny vlastníctva) bolo konaním dobromyseľným a uvedené ustanovenie § 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka na tieto prípady nedopadá. Žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu v celom rozsahu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v medziach odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej podané proti rozsudku krajského súdu je dôvodné.

Žalobca mal za to, že žalovaná sa bezdôvodne obohatila, keď do majetku konkurznej podstaty zapísala motorové vozidlo, ktoré vozidlo bolo až na základe právoplatného rozhodnutia súdu vylúčené z konkurznej podstaty úpadcu. Predmetom sporu je zaplatenie peňažnej pohľadávky, spolu v sume 145 576,60,-- Sk, ktorá predstavuje podľa žalobcu úžitky veci bezdôvodne zapísanej do konkurznej podstaty, ktoré vznikli v čase do jej vydania žalobcovi podľa § 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka s predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že rozhodujúcou skutočnosťou pre vydanie úžitkov z plnenia, ktoré tvorí predmet bezdôvodného obohatenia je dobrá viera (bona fides). Ak bezdôvodne obohatený konal v dobrej viere (o bezdôvodnom obohatení nevedel alebo vzhľadom na okolnosti prípadu vedieť nemohol), stáva sa priamo na základe zákona vlastníkom úžitkov plnenia.

Podľa obsahu spisu vlastníkom motorového vozidla zn. J., rok výroby 2002, číslo motora X./2002, na základe kúpnej zmluvy č. X.-S, uzatvorenej 18. decembra 2003, sa stal kupujúci I., a.s..

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 28 K 17/2005 z 18. apríla 2005, bol na majetok dlžníka I., a.s. so sídlom v L. vyhlásený konkurz. Z dlžníka sa stal úpadca s tým, že jeho majetkové pomery sa usporiadajú prostredníctvom konkurzného konania zmysle zákona o konkurze a vyrovnaní.

Jedným z účinkov vyhlásenia konkurzu je skutočnosť, že úpadca stratil dispozičné oprávnenie nakladať s majetkom, ktoré oprávnenie prešlo na správcu konkurznej podstaty (§ 14 ods. 1 písm. a/ zákona o konkurze a vyrovnaní). Správca konkurznej podstaty okrem iných povinností je povinný zistiť podstatu a zostaviť súpis podstaty (§ 17, § 18 cit. zákona). Pri výkone svojej funkcie je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou

a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré ukladá zákon alebo ktoré mu uloží súd pri vykonávaní dohľadu (§ 8 ods. 2 a § 12 cit. zákona).

Žalovaná v zmysle vyššie uvedených ustanovení bola povinná do súpisu majetku úpadcu zapísať predmetné vozidlo, ktoré úpadca mal vo vlastníctve takmer rok a pol. Je nepochybné, že potom, ako žalobca vykonal právny úkon odstúpenia od kúpnej zmluvy, žalovaná zapísala do súpisu podstaty k tomuto vozidlu poznámku o nárokoch uplatnených treťou osobou, ktorý spochybnil zaradenie vozidla do súpisu. Konala tak v zmysle § 19 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní. To znamená, že až do rozhodnutia príslušného súdu o tom, či vozidlo bolo zapísané do súpisu konkurznej podstaty oprávnene, bola žalovaná povinná k tejto veci postupovať s odbornou starostlivosťou, aby nedošlo k jej poškodeniu. Pokiaľ žalovaná zvolila prenájom vozidla tretej osobe za odplatu, podľa názoru odvolacieho súdu postupovala tak v zmysle § 8 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní a tomuto postupu nemožno vytknúť žiadne pochybenie. Navyiac nemusela vynaložiť nevyhnuté výdavky spojené s vlastníctvom, ako sú napríklad výdavky na jeho ochranu, príp. údržbu a do konkurznej podstaty získala peňažné prostriedky za prenájom.

Z uvedeného vyplýva, že v konaní žalovanej absentuje zákonný predpoklad pre priznanie žalobou uplatneného práva na vydanie úžitkov z predmetu bezdôvodného obohatenia v zmysle § 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to konanie v nedobromyseľnosti. Žalovaná uzavretím zmluvy o prenájme motorového vozidla s treťou osobou konala v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o konkurze a vyrovnaní, konala teda dobromyseľne, a preto nebol splnený zákonný predpoklad na vydanie úžitku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ale vo veci samej dospel k nesprávnemu právnemu záveru. Preto odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a žalobu zamietol.

Žalovaná bola v konaní úspešná, a preto jej patrí náhrada trov celého konania (§ 224 ods. 2 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd preskúmal vyčíslenie trov, ktoré predložila žalovaná podaním došlým súdu 23. februára 2009 a zistil, že tieto trovy boli účelne vynaložené pre bránenie práva v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p.

Žalovanej vznikli trovy zaplatením súdneho poplatku za odvolanie v sume 8 730,-- Sk (289,78 eur). Ďalej jej vznikli trovy za právne zastúpenie advokátom, ktorému patrí odmena za právne zastupovanie za päť úkonov právnej pomoci, a to prevzatie a príprava zastupovania (14.8.2008), vyjadrenie vo veci (15.8.2008), účasť na pojednávaní pred súdom prvého stupňa

(13.10.2008), odvolanie vo veci samej (30.10.2008), účasť na pojednávaní odvolacieho súdu (19.2.2009), a to za úkon 5 150,-- Sk (170,95 eur), spolu za prvé štyri úkony spolu 20 600,-- Sk (683,79 eur), paušálnu náhradu za štyri úkony v roku 2008 190,-- Sk (6,31 eur), spolu 760,-- Sk (25,23 eur) podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Za piaty úkon podľa vyhlášky č. 557/2008 Z.z. tarifná odmena je 170,97 eur a paušálna náhrada 6,95 eur za rok 2009. Spolu za právne úkony s paušálnou náhradou 886,94 eur.

Ďalej žalovanej patrí náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 cit. vyhlášky vo výške 1/60 výpočtového základu za každú aj začatú ½ hodinu, Banská Bystrica - Bratislava 7.00 hod. až 9.57 hod. sú 6 začatých ½ hodín a späť Bratislava - Banská Bystrica 6 začatých ½ hodín, spolu 12 začatých ½ hodín - 1/60 z výpočtového základu za rok 2009 695/41 eur je 11,59 eur, $12 \times 11,59 = 139,08$ eur. Náhrada za stratu času celkovo je 139,08 eur.

Cestovné - náhrada cestovných výdavkov, základná náhrada § 7 ods.1 zák.č.283/2002 Z.z. v spojení s opatrením 260/2004, a to je za 1 km 0,20 Eur (6,20 Sk), 220 km tam a 220 km späť (Banská Bystrica - Bratislava a späť), spolu 440 km x 0,20 eur (6,20 Sk) = 88 eur (2 728,-- Sk) za cestu 19.2.2009.

Náhrada za spotrebované pohonné látky § 7 ods. 4/ pri motorovom vozidle Volvo S70 2500 m3 s priemernou spotrebou 9,1 na 100 km podľa cien v čase použitia 0,916 eur. Počet 440 km náhrada je $4,4 \times 9,1 = 40,04 \times 0,916 = 36,68$ eur x 2 = 73,36 eur. Parkovné - 9 eur .

Spolu náhrada trov celého konania je v sume 1 486,16 eur.

Žalovaná podaním, ktoré došlo súdu prvého stupňa 1. novembra 2008 podala odvolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. novembra 2008, č.k. 34Cbi/13/08-Sn-83. Uvedeným uznesením bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 8 730,-- Sk podľa položky č. 2a Sadzobníka súdnych poplatkov v platnom znení.

Žalovaná odôvodnila odvolanie poukazom na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch v platnom znení s tým, že toto ustanovenie ju ako správkyňu oslobodzuje od poplatkovej povinnosti. Navrhla zvážiť vzhľadom na poznámku pod č. 3f, kde je uvedený zákon o konkurze a reštrukturalizácii, či oslobodenie od súdneho poplatku sa vzťahuje aj na prejednávané odvolanie vo veci samej.

Odvolací súd po prejednaní odvolania podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalovanej proti uzneseniu krajského súdu v 5. novembra 2008 nie je dôvodné.

Je nepochybné, že konkurzné konanie na majetok úpadcu I., a.s. sa začalo v čase platnosti zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/2001 Z.z. Oslobodenie od platenia súdneho

poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení platnom od 1. januára 2006 sa vzťahuje na „správca podľa osobitného predpisu“ s poznámkou „3f“ pod čiarou tohto ustanovenia, kde je uvedený zákon č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. To znamená, že v prejednávanej veci žalovaná nie je oslobodená od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch.

Súd prvého stupňa vecne správne napadnutým uznesením vyrubil žalovanej súdny poplatok za odvolanie vo výške 10 000,-- Sk podľa § 5 ods. 1 a položky 2 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Z uvedeného dôvodu odvolaním napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 19. februára 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.

